

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

V. De Integritate, Continuatione, Ordine & Qualitate, quibus persolvendæ
sunt Horæ Canonicæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

Horum, memoriz firmiter, ab initio maximè orationis, per devotam præparationem impressa. Et tandem remedium ultimum est obligationis nostræ, & officij consideratio, si videlicet quis perpendat, se idè ab Ecclesia ordinatum esse, ut Dei obsequio laudibusque se totum impendat, & quasi Legatus necessitates Sanctæ Matris Ecclesiæ, Fideliumque petitiones Deo proponat, & commendat.

Q U Æ S T I O V.

De Integritate, Continuatione, Ordine & Qualitate, quibus perfolvendæ sunt Horæ Canonicae.

49. **A**D studiosam, & devotam Horarum Canoniarum recitationem, juxta Doctores communiter, septem requisita ad debitam Horarum Canoniarum recitationem. Septem requisita ad debitam Horarum Canoniarum recitationem. comprehenditur) Integritas, Continuatio, Ordo, Qualitas, Locus, & Tempus accommodatum. Et quia de Attentione ad recitationem Horarum Canoniarum requisita jam dictum *Quaest. præc.* hinc de alijs sex requisitis, pro majori hujus materiz quotidie occurrentis intelligentia, singillatim dicitur in hac, & sequenti *Quaestione.* Quantum igitur in primis attinet ad Integritatem Divini Officij, seu Horarum Canoniarum, sic

50. **CONCL. I.** Contra Integritatem Officij Divini (præter eos, qui illud vel ex toto, vel quoad partem notabilem penitus omittunt) peccant, qui Horas Canonicas recitant verba mutilando, syncopando, deglutendo, si id scienter fiat: secus, si id vel vitio linguæ, vel consuetudine quadam inveteratâ, & quodammodò in naturam conversâ, accidat. Ita communis; & colligitur ex *c. Dolentes. de Celebrat. Missar. & Clem. 1. eod.* ubi taliter verba syncopantes, meritò reprehenduntur. Ordinarie tamen preces, quæ ita recitantur, non sunt necessariò repetendæ: nam etsi non nihil ea in re peccetur, legis tamen substantia servatur, atque regulariter parvitas materiz excusat: nisi sit defectus omninò gravis, tunc enim secus foret dicendum. Contra Integritatem Officij Divini, qui peccant? Et quomodo?

51. **CONCL. II.** Satisfacit præcepto Ecclesiæ, qui Horas Canonicas recitat alternis versibus cum socio libero, ac minimè ad eas recitandas obligato. Ita communis, & patet ex praxi quotidiana: nihil enim refert, an socius sit præcepto adstrictus, Satisfacit, qui recitat cum socio non obligato. nec

nec ne; cum adhuc totum Officium Divinum studiosè, pariter ac devotè, persolvatur.

Quid de
occupatis in
pullandis
Organis,
ponendis
libris &c.

52. CONCL. III. Illi, qui inter publicam Horarum Canonicarum recitationem ex officio, vel Superioris jussu occupantur in pullandis Organis, vel ponendis libris, aut churificandis Altaribus (unde non rarò fit, ut aliquam partem Divini Officij nec proferant, nec audiant) satisfaciunt obligationi recitandi, quamvis talem partem non dicant per seipos. Ita Reginaldus *lib. 18. n. 160.* & alij. Ratio est: quia cum illi ad celebritatem Divini Officij occupentur in tali servitio, totus Chorus supplet pro ipsis, ita ut satis dicere existimentur, dum ministrant dicentibus.

Continua-
tio Hora-
rum etiam
requiritur.

53. CONCL. IV. Quantum attinet ad Continuationem Horarum Canonicarum, ea insuper ad studiosam Divini Officij recitationem requiritur, ut nempe illud non interrumpatur cessante justâ causâ. Ita communis: alioquin enim nonnulla committeretur irreverentia, si absque ulla prorsus causâ interrumpetur Divinum Officium.

Nisi excuset
justa causa;
qualis?

54. Dicitur notanter, *absque ulla prorsus causa*: nam si causa justa interrumpendi recitationem Divini Officij interveniat, nullum ne quidem veniale peccatum committitur. Et tales causæ variæ esse possunt: utputà, si Superior psallentem avocet, vel occurrat necessarium exercitium Charitatis proximo exhibendum; item si interponantur aliqui pij affectus meditationis, devotionisque internæ; vel si quid facias ad tollendam distractionem; aut si quid interiùs te inquietum facit, ideòque breviter id in charta annotes; vel si in Confessionali expectes Pœnitentes, quorum aliqui, dum interim recitas Horas, accedunt, & hujusmodi.

Alioquin
peccatur ve-
nialiter.

55. Quòd si autem absque ulla rationabili causa interrumpatur Officium Divinum, præsertim loquendo, vel agendo aliena à recitatione, aut profana, peccati venialis culpa non evitatur; uti colligitur ex sæpè *cit. c. Dolentes*. Peccatum verò mortale non erit, quantacunque fiat interruptio, dummodò omnes Horæ absolvantur intra eundem diem: siquidem adhuc adimpletur substantia præcepti; simulque singulæ partes habent suum pondus, atque significationem; sùntque per se quædam preces, & laudes Divinæ.

Ordo insu-
per requiritur,
& qualis?

56. CONCL. V. Ordinem quod attinet, etiam Ordo in recitatione Horarum Canonicarum requiritur, nempe ut non invertatur ordo earum inter se, dicendo v.g. Sextam ante Primam, vel

vel Tertiam; sed recitentur eo ordine, qui ex praescripto Ecclesiae in Breviario ponitur. Ita rursus omnes Doctores.

57. Ceterum haec conditio leviter duntaxat obligat, potestque facile iusta causa intervenire, saltem in Officio privato, Horas transponendi: ut si quis ab amico, vel Superiore, invitatur ad recitandam secum Primam, cum necdum recitaverit Matutinum, potest hoc postea recitare. Item accedens ad Chorum potest cum Choro pergere, & Horas necdum lectas, vel ex oblivione dilatas postea dicere. Similiter ferius intrans Chorum, parte Horae jam inchoata, potest cum Choro pergere, & post expletum Officium partem illam supplere; prout passim tradunt, atque exemplificant Doctores.

58. CONCL. VI. Quod ad Qualitatem attinet, qualitas in Divino Officio attenditur inprimis ex eo, quod recitetur Breviarium approbatum ab Ecclesia, quale est solum Breviarium Romanum novum iussu B. Pij V. editum: illis tamen Ordinibus, Monasterijs, locisque exceptis, quos ab ipsa prima institutione a Sede Apostolica approbata, vel consuetudine, quae, vel ipsa institutio ducentos annos correctionem Breviarii novi, factam anno 1568. per B. Pium V. antecessit, alijs certis Breviarijs usos fuisse contiterit; quibus inveteratum illud jus dicendi, & psallendi suum Officium, praefatus Pontifex non ademit. Ita Bulla dicti Pontificis Breviario Romano praefixa.

59. Quaeseres autem, an recitans Horas Canonicas ex Breviario alieno, sed approbato consuetudine ducentorum annorum, peccet mortaliter? Affirmant multi, negat Sylvester *q. Hora. quest. 72.* Melius tamen dicitur cum Reginaldo *lib. 18. num. 170.* non esse peccatum, si id fiat uno vel altero die iusta de causa, v. g. juvando in recitando infirmum, aut Praelatum defessum, vel ob repentiam necessitatem studendi, ac huiusmodi.

60. CONCL. VII. Qualitas Officij Divini ulterius attenditur penes hoc, ut recitetur Breviarium Romanum non commutando Officium unius diei cum altero. Unde peccat mortaliter, qui data opera, recitat aliud Officium notabiliter brevius, quam sit Officium cadens & ordinatum pro tali die. Ita Sannig *dist. 2. de Horis Canon. quest. 3. n. 3.* Herincx *disp. 2. de Horis Canon. quest. 3. num. 18.* cum communi. Ratio est: quia alioquin citra peccatum mortale posset quotidie recitari Officium Paschale; quod est contra communem Doctorum, & Decretum Alexandri VII. qui anno 1666. inter alias propositiones etiam sequentem, ordine 34.

Uu 2 dam-

Causa licite
invertendi
ordinem
Horarum.

Qualitas in
Divino Of-
ficio, quae
servanda?

Quo Bre-
viario uten-
dam?

Recitans
Horas ex
Breviario
alieno, an
peccet mor-
taliter?

Non com-
mutandum
Officium
unius diei
in aliud;
alioquin
peccatur, &
quomodo?

340 *Tract. VI. De Horis Canonicis, Juramento, & Voto. Distinct. I.*
damnavit : *In die Palmarum recitans Officium Paschale satisfacit præcepto.* Accedit alia ratio : quia hoc modo omittitur magna & notabilis pars Officij diei, & quidem contra ordinationem Ecclesie sine iusta causa ; ergo est peccatum mortale.

Quid, si
aliud Offi-
cium sit æ-
quivalens,
aut interve-
niat causa ?

61. Dicitur, *qui datâ operâ, & sine iusta causa, recitat aliud Officium notabiliter brevius, peccat mortaliter.* Nam secus dicendum est, si quis aliud Officium recitet æquivalens Officio occurrenti, vel si ex inadvertentia, aut ob aliam rationabilem causam recitet etiam aliquantulum minus. Ratio est : quia talis partim satisfacit substantiæ præcepti recitando septem Horas Canonicas ; partim non censetur Ecclesiam notabiliter defraudare, aut saltem non advertenter ac deliberatè ; ergo. Hinc

Utrum er-
ror, aut in-
consideran-
tia.

62. Inferitur I. Si quis Officium vel ex toto, vel ex parte, per errorem aut inconsiderantiam mutavit, recitando aliud, eum non teneri ad repetitionem Horarum jam lectarum, etsi eas repetere ad servandam debitam qualitatem Officij Divini, utique sit laudabilius. Ratio est : quia is præcepto Ecclesie jam satisfecit : neque Ecclesia præsumitur velle ad duo Officia atringere, eum præsertim, qui sine culpa est.

Corollarium.

63. Inferitur II. cum Herincx *loc. cit. num. 19.* Lugone, Tamburino, aliisque, quos refert, & sequitur Gobat *tract. 5. Theol. Exper. num. 642.* quando incepisti per inadvertentiam recitare Officium non præscriptum, & recitato jam Matutino primùm advertis errorem, si nolis ab initio repetere, posse te pergere corrigendo ex tunc errorem, ac recitando Officium præscriptum illius diei quoad reliquas Horas : quidquid contradicat Caramuel *in Theol. Regul. disp. 110.* ubi asserit, te fore obligatum ad pergendum in tuo errore, ne alioquin confles tale Officium, quale non reperitur in toto Breviario.

quid agen-
dum, si quis
hodie legit
Officium,
aut Lectio-
nes diei
crastinæ ?

64. Quæres, si quis hodie legisset Officium crastinum, aut Lectiones Scripturæ diei crastinæ assignatas, ex inadvertentia, quid erit crastinâ die recitandum ? Resp. cum Lugone *Lib. 5. Respons. Moral. dub. 8.* Herincx *loc. cit. num. 20.* Sannig *quest. 3. num. 5.* & alijs, recitandum rursus esse Officium crastinum. Ratio est : quia pro tali die est præceptum obligans de persolvendo isto Officio, cui heri, cum tempus præcepti necdum curreret, non fuit satisfactum. Fateor, quòd Gobat *loc. cit. n. 640.* nonnullos Doctores, ac rationes, in oppositum adducat ; verùm & ipse potius huic sententiæ insistendum existimat.

65. Quòd

65. Quòd si quis per errorem, vel oblivionem, omisit hodie recitare de Festo novem Lectionum Sancti occurrentis, illud vel eo anno penitus ipsi erit omittendum, ut probabilius censet Gobat loc. cit. n. 638. vel poterit primâ die non impedirà recitari, ut alij existimant.

Aut omisit hodie recitare de Festo occurrente?

QUÆSTIO VI.

De Loco & Tempore, quibus persolvendæ sunt Horæ Canonicæ.

66. **E**xplicatis prioribus quinque conditionibus, ad studiosam & devotam recitationem Officij Divini requisitis, nempe Attentione, Integritate, Continuatione, Ordine & Qualitate, pergendum ad alias duas, nimirum ad Locum & Tempus, quo illud recitari possit. ac debeat. Hinc fit

Ratio ordinis,

67. **CONCL. I.** Quantum attinet ad Locum, illi qui ad Chorum deputati non sunt, possunt ubique Officium Divinum recitare, dummodò non recitent in loco indecenti, aut ubi attentio impediri possit. Ita communis; & ratio est clara: quia nullo Jus reperitur, quo quis Choro non obligatus, teneatur Divinum Officium in certo loco recitare. Unde satisfacit præcepto, si Officium recitetur itando, si sedendo, si ambulando, si domi, si in vinea, &c. Dummodò recitetur studiosè pariter ac devotè (modo hactenus explicato) simulque non in loco indecenti; hoc enim esset contra debitam reverentiam.

Extra Chorum, ubi possit recitari Officium Divinum?

68. **CONCL. II.** Canonici tenentur recitare Divinum Officium in sua Ecclesia, juxta institutionem Beneficij; nisi aliò cogat necessitas, aut permittat longæva consuetudo, vel Fundatoris institutio. Ita communis. Ratio est: quia Canonici tenentur satisfacere intentioni Fundatorum; simulque in *Clem. 1. de Celeb. Missar.* injungitur Canonicis onus canendi Horas Canonicas in Ecclesijs Cathedralibus, & Collegiatis. Accedit, quòd Beneficium datur propter officium, atque ut inserviat Ecclesiæ, c. *ult. de Rescript. in. 6.*

Canonici tenentur recitare Officium in Choro,

69. Additur notanter, nisi aliò cogat necessitas, aut permittat consuetudo &c. Nam imprimis necessitas non habet legem: unde *cap. 4. de Reg. juris* dicitur: *Quod non est licitum in lege, necessitas facit licitum*: ut si quis sit infirmus, aut justâ de causâ absens. Insuper

Nisi adsit necessitas, consuetudo vel instructio specialis,